

CENTRE FOR POLICY ALTERNATIVES
 විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය
 மாற்றுக் கொள்கைகளுக்கான நிலையம்

යෝජනා ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත් කෙටුම්පත
 ගැටළු සහ පිළිතුරු
 විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය
 2019 අප්‍රේල්

ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත් කෙටුම්පත (CTA) 2018 සැප්තැම්බර් මස 11 වන දින කැබිනට් මණ්ඩලය විසින් අනුමත කිරීමෙන් අනතුරුව වසර 2018 ඔක්තෝබර් මස 09 වන දින පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කරන ලදී. විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය විසින් සකස් කරන ලද මෙම සංක්‍ෂිප්ත සටහන, ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත් කෙටුම්පත හෙවත් ප්‍රතික්‍රස්ත පනත (CTA) පිළිබඳ නිතර අසන පැන සඳහා පිළිතුරු සැපයීම සහ එම ගැටළුවලට අදාළ පෙර ලිපි ලේඛණ සඳහා උනන්දුවක් වේ¹.

ජාත්‍යන්තර රාමුව

• **ක්‍රස්තවාදය හා සබැඳි ශ්‍රී ලංකාවේ වත්මන් නීති රාමුව කවරාකාරද?**

මෙරටේ ක්‍රස්තවාදය මැඩලීම සඳහා අද වන විට බලපවත්නා නීති අතුරින් ප්‍රධාන නීති වනුයේ ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත (PTA) සහ මහජන ආරක්ෂාව පිළිබඳ ආඥා පනත (PSO) යනාදියයි. කෙසේ වුවද ක්‍රස්තවාදය හා සම්බන්ධ විශේෂිත වැරදි අත්කර්මය වන ප්‍රාණ ඇපකරුවන් ගැනීම වැළැක්වීමේ පනත සහ පරිසරයක අපරාධ පිළිබඳ පනත වැනි වෙනත් නීති ගණනාවක් ද මෙරට තුළ බලපැවැත්වේ.

- ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 155 වන වගන්තිය අනුව රාජ්‍යය, හදිසි සහ ඝෂණික අන්තරායකට මුහුණ දී සිටින අවස්ථාවක දී මහජන ආරක්ෂක ආඥා පනත බලාත්මක කළ හැකිය. මහජන ආරක්ෂක ආඥා පනතේ 5 වන වගන්තියේ විධිවිධාන අනුව මහජන සාමය ආරක්ෂා කිරීම සහ මහජන ආරක්ෂාව උදෙසා ජනාධිපතිවරයාට හදිසි අවස්ථා නියෝග ප්‍රකාශයට පත්කිරීමේ බලතල ඇත. හදිසි අවස්ථා ප්‍රකාශයට පත්කිරීම සහ හදිසි නීති බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වූ මෙම නීති වර්තමානය වනවිට යල් පැනගිය නීති වශයෙන් සැලකිය හැකිය. ඊට විධායකයේ අභිමතය පරිදි කටයුතු කිරීමේ බලය ලබා දී ඇති අතර සංසන්දනාත්මක ව්‍යවස්ථා නීතිය සහ ජාත්‍යන්තර මානව හිමිකම් ප්‍රමිති වශයෙන් වර්තමානයේ ස්ථාපිතව ඇති නිදහස ආරක්ෂා කිරීම සඳහා වූ ප්‍රතියෝජන ආරක්ෂණ ක්‍රම සැලකිල්ලට ගෙන නොමැත.
- ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත (PTA) 1978 වර්ෂයේ දී තාවකාලික විධිවිධානයක් වශයෙන් බලාත්මක කරන ලද අතර එය 1982 වර්ෂයේ ස්ථිර කරන ලදී. එය ක්‍රියාත්මක කර ඇති වසර 40 ක කාල සීමාවේ සාමාන්‍ය නීතියෙන් ආවරණය නොවූ අපරාධ සහ බරපතල මූලික අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනයන් යටතට නොගැනෙන ක්‍රියා සඳහා මෙම නීතිය හඳුන්වා දී ඇත²

¹Comparing the Proposed Counter Terrorism Bill to the Prevention of Terrorism Act (CPA, October 2018) https://www.cpalanka.org/wp-content/uploads/2018/10/CTAPTA_final-.pdf

²Further for a detailed critique of the PTA see Asanga Welikala, ‘A State of Permanent Crisis: Constitutional Government, Fundamental Rights and States of Emergency in Sri Lanka’, Centre

- පැහැදිලිව පෙනෙන පරිදි, නීත්‍යානුකූල විරෝධතා මැඩපැවැත්වීම සහ මානව හිමිකම් ක්‍රියාධරයන්, මාධ්‍යවේදීන්, දේශපාලඥයන් ඉලක්ක කරගනිමින් පනතේ 2(1) (උෟ)³ වගන්තිය පීඩාකාරී ලෙස යොදාගෙන ඇත.
- ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත (PTA) පාර්ලිමේන්තුව මගින් ඉතා කඩිනමින් සම්මත කරගැනීම සහ සීමිතව නියාමනය කළ හැකි වන පරිදි ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව මගින් සහතික කරන ලද මූලික අයිතිවාසිකම් බොහෝ ප්‍රමාණයක් උල්ලංඝනය වන පරිදි සකසන ලද වගන්ති⁴ ඊට ඇතුළත් කිරීම හරහා දණ්ඩ මුක්තිය හෙවත් දඬුවම් නොලබා සිටීමේ සංස්කෘතියක් උදාකර ඇත⁵.

2 ක්‍රස්තවාදය හා සබැඳි ශ්‍රී ලංකාවේ ජාත්‍යන්තර බැඳීම් මොනවා ද?

- ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත (PTA) යටතේ බොහොමයක් මානව හිමිකම් නීති සැලකිල්ලට නොගැනීම පිළිබඳ දැඩි විවේචනයක් පවතී. යුධ වාතාවරණය පහව යෑමෙන් අනතුරුව ද ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත (PTA) අඛණ්ඩව භාවිත කර ඇති අතර එකී පනත යටතේ 2011 වසරේ සකස් කරන ලද රෙගුලාසි ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය ඉදිරියේ පවා අභියෝගයට ලක් කර ඇත.⁶ අතීතයේ දේශීය මෙන්ම ජාත්‍යන්තර මානව හිමිකම් සංවිධාන විසින් මෙම පනත අවලංගු කරන ලෙසට විවිධ අවස්ථාවලදී සාකච්ඡා කර ඇත.
- 2015 වසරේ සැප්තැම්බර් මස එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් කවුන්සිලයේ අංක 30/1 යෝජනාව යටතේ ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත අවලංගු කර නව නීති සෑදීම සඳහා සම අනුග්‍රහය දැක්වීමේ රජයේ තීරණය, මෙම නව පනත් සෑදීම සඳහා තව දුරටත් ශක්තිමත් පදනමක් විය. එම යෝජනාවේ 12 වන පරිච්ඡේදයේ සඳහන් වන පරිදි එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් කොමිසම.....

“රාජ්‍ය ආරක්ෂක පනත සමාලෝචනය කිරීම සහ ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත සමාලෝචනය කිරීම සහ අහෝසි කිරීම මෙන්ම ජාත්‍යන්තර භාවිතාවන්ට අනුගතව ක්‍රස්ත විරෝධී නීති ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීම සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා රජයේ කැපවීම” තමන් අගය කරනු ලබන බව දක්වයි.

- 2019 වසරේ මාර්තු මස 21 වන දින එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් කවුන්සිලයේ 40/1 දරන තීරණය සම්මත කරන ලද්දේ 30/1 දරන යෝජනාවේ අඩංගු වගකීම් ඉටුකිරීම ඇතුළත්ව වත්මන් ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන් අනුගමනය කරමින් ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීමත් අන්තර්ගතවය.
- එක්සත් ජාතීන්ගේ ශ්‍රී ලංකා නිත්‍ය නියෝජිත ආචාර්ය රොහාන් පෙරේරා විසින් 2018 ඔක්තෝබර් මස එක්සත් ජාතීන්ගේ මහා මණ්ඩලයේ හයවන කමිටුවේ 72 වන සැසියේදී ප්‍රකාශයට පත්කරන ලද්දේ ශ්‍රී ලංකාව ජාත්‍යන්තර ක්‍රස්තවාදය පිළිබඳ පුළුල් සම්මුතිය

for Policy Alternatives, 2008 accessible at;<[https://www.cpalanka.org/wpcontent/uploads/2009/5/States%20of%20Emergency%20\(30%2010%202008\).pdf](https://www.cpalanka.org/wpcontent/uploads/2009/5/States%20of%20Emergency%20(30%2010%202008).pdf)>; See also Asanga Welikala, ‘States of Emergency: Issues for Constitutional Design, CPA Working Papers on Constitutional Reform no. 5, August 2016, accessible at <<https://www.cpalanka.org/wpcontent/uploads/2016/08/States-of-Emergency-Working-Paper-5.pdf>>

³ Section 2 (1) (h)- any person who by words either spoken or intended to be read or by signs or by visible representations or otherwise causes or intends to cause commission of acts of violence or religious, racial or communal disharmony or feelings of ill-will or hostility between different communities or racial or religious groups;

⁴ Welikala (n 2&)

⁵

⁶CPA Statement on the new Regulations under the Prevention of Terrorism Act. <<https://www.cpalanka.org/wp-content/uploads/2011/09/CPA-Statement-on-the-new-Regulations-under-the-Prevention-of-Terrorism-Act.pdf>>

(යෝජනා සම්මුතිය සියලු ආකාරයේ ක්‍රස්තවාදී ක්‍රියා අපරාධ ක්‍රියාවන් බවට පත්කිරීම සඳහා වූ සම්මුතියක) සඳහා අනුගත විය යුතු බව සහ ක්‍රස්තවාදය මැඩලීමේ උත්සාහයට ශ්‍රී ලංකාව පූර්ණ සහයෝගය ලබා දිය යුතු බවත් අවධාරණය කිරීමෙනි.⁷

- යුරෝපා සංගමය, මැනකදී බ්‍රසල්ස්හි පැවති 22 වන ඒකාබද්ධ සමුළුවෙන් අනතුරුව ශ්‍රී ලංකාව සහ යුරෝපා සංගමය ඒකාබද්ධව සාමූහික ප්‍රකාශයක් නිකුත් කරමින් ප්‍රකාශ කරන ලද්දේ ජාත්‍යන්තර සම්මුතීන් 27 ක් සාක්ෂාත් කරගැනීම උදෙසා ශ්‍රී ලංකාව සිය දිගුකාලීන කැපවීම අඛණ්ඩව දක්වන බවයි. යුරෝපා සංගමය නැවතත් අවධානය කරන ලද්දේ ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත අවලංගු කිරීම සහ ප්‍රතිෂ්ඨාපනය කරන ලෙස සහ ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව ක්‍රස්ත විරෝධී පනත ගෙන එන ලෙසත් ය.⁸

3 ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීම සඳහා වන එක්සත් ජාතීන්ගේ ප්‍රමිතීන් මොනවා ද?

එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානයේ මහා මණ්ඩලය විසින් ජාත්‍යන්තර ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීම සඳහා වූ පියවර ලෙස 1994⁹ වර්ෂයේ දී ඒ සඳහා වූ ප්‍රථම සම්මුතිය අපරානුමත කරන ලදී. එතැන් පටන් එක්සත් ජාතීන්ගේ මහා මණ්ඩලය විසින් ක්‍රස්තවාදයට එරෙහිව කටයුතු කිරීම උදෙසා යෝජනා ඉදිරිපත් කරන ද අතර ඉන් කිහිපයක් පහතින් සංක්ෂිප්තව දක්වා ඇත.

- 1996 දෙසැම්බර් මස, ක්‍රස්තවාදී බෝම්බ මර්දනය කිරීම සඳහා වූ සම්මුතිය සහ න්‍යෂ්ටික ක්‍රස්තවාදය සම්බන්ධ පනත් නියාමනය කරමින් පවත්නා අමතර මෙවලම් ද පරිපූර්ණය කිරීම සඳහා තත්කාර්ය කමිටුවක් පත්කරන ලදී.¹⁰

⁷See: <https://www.un.int/srilanka/statements_speeches/statement-he-dr-rohan-perera-ambassador-and-permanent-representative-sixth>

⁸Daily FT, “ Adhering to international conventions crucial to GSP +EU) (Daily FT, 16 February 2019) <http://www.ft.lk/top-story/Adhering-to-intl--conventions-crucial-to-GSP---EU/26-672988>

⁹ United Nations General Assembly Resolution 49/60 of 9 December 1994, see: <<http://legal.un.org/avl/ha/dot/dot.html>>

¹⁰United Nations General Assembly Resolution 51/210 of 17 December 1996, see: <http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/51/210>

- 1996 දී පිහිටුවන ලද තත්කාර්ය කමිටුව වෙත වාර්තා කිරීම සඳහා 1999 වර්ෂයේ දී එක්සත් ජාතීන්ගේ මහා මණ්ඩලයේ 6 වන (නීති) කමිටුවේ දී ක්‍රියාකාරී කණ්ඩායමක් පිහිටුවන ලදී.¹¹
- 2001 සැප්තැම්බර් මස 11 වන දින එක්සත් ජනපදය වෙත එල්ල වූ ත්‍රස්ත ප්‍රහාරයෙන් අනතුරුව ත්‍රස්තවාදය මැඩපැවැත්වීම සඳහා එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානයේ සියලුම සාමාජික රටවල් බැඳී සිටින බවට, එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානයේ ආරක්ෂක මණ්ඩලයේ 1373 වන යෝජනාව මගින් ස්ථාපිත කරන ලද ත්‍රස්තවාදය මැඩපැවැත්වීමේ කමිටුව (CTC) 2001 සැප්තැම්බර් මස 28 වන දින ඒකමතිකව සම්මත කරගන්නා ලදී.¹²
- 2006 සැප්තැම්බර් මාසයේ දී එක්සත් ජාතීන්ගේ මහා මණ්ඩලය විසින් එක්සත් ජාතීන්ගේ ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ ගෝලීය උපාය මාර්ගික විශ්ලේෂණය සම්මත කරගන්නා ලදී.¹³ මෙම උපායමාර්ගයේ ප්‍රධාන අංගයක් වනුයේ අන්තර්ජාතික ත්‍රස්තවාදය පිළිබඳ පුළුල් සම්මුතිය (CCIT) සකස්කර සියලු ආකාරයේ ජාත්‍යන්තර ත්‍රස්තවාදී ක්‍රියා අපරාධ බවට පත්කිරීමයි.¹⁴
  - 2017 වර්ෂයේ ජුනි මස, ත්‍රස්තවාදය මැඩපැවැත්වීම සඳහා වූ එක්සත් ජාතීන්ගේ කාර්යාලය පිහිටුවන ලදී.¹⁵
  - 2018 වර්ෂයේ ජුනි මාසයේ දී එක්සත් ජාතීන්ගේ ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ ගෝලීය උපාය මාර්ගික විශ්ලේෂණය සම්මත කරගන්නා ලදී. මෙම යෝජනාව මගින් ත්‍රස්තවාදයට එරෙහි බහුපාර්ශ්වීය ප්‍රයත්නයන්හි වැදගත්කම සහ ඕනෑම පරිච්ඡේදයකින් වැළකී සිටීම සහ අන්තර්ජාතික නීතිය සහ ප්‍රඥප්තියේ මූලධර්මවලට අනුකූල නොවන ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳ නිර්ණය කිරීමේ ඇති වැදගත්කම අවධාරණය කරන ලදී.¹⁶
- 2018 දෙසැම්බර් මස, එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානයේ මහ ලේකම් අන්තෝනියෝ ගුටරේස් (Antonio Guterres) විසින් ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීම සඳහා සාමූහික උත්සාහයක් ගැනීමේ අරමුණින් එක්සත් ජාතීන්ගේ ගෝලීය ප්‍රතිත්‍රස්ත සම්බන්ධීකරණ ගිවිසුම (එක්සත් ජාතීන්ගේ මහ ලේකම් සමග එක්සත් ජාතීන්ගේ අනුබද්ධ ආයතන 36 ක්, ජාත්‍යන්තර අපරාධ පොලිස් සංවිධානය (INTERPOL) සහ ලෝක රේගු සංවිධානය ඇතිකරගන්නා ලද ගිවිසුමකි) එළිදක්වන ලදී.¹⁷

¹¹ United Nations General Assembly Resolution 54/10

¹²United Nations Security Council Resolution 1373 (2001)

<[<http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1373\(2001\)>](http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1373(2001))

¹³ See for further information <<https://www.un.org/counterterrorism/ctitf/en/un-global-counterterrorism-strategy>> The United Nations Global Counter-Terrorism Strategy <<https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N05/504/88/PDF/N0550488.pdf?OpenElement>>

¹⁴ Ibid.

¹⁵ United Nations General Assembly Resolution 71/291 of 15 June 2017, see:

<<http://www.un.org/en/counterterrorism/>>

¹⁶<<https://news.un.org/en/story/2018/06/1013132>, General Assembly Unanimously Adopts Resolution Calling for Strong Coordinated Action by Member States to Tackle Terrorism, Violent Extremism Worldwide <<https://www.un.org/press/en/2018/ga12035.doc.htm>>

¹⁷Coordination and coherence of the counter-terrorism efforts of the United Nations

<https://www.un.org/counterterrorism/ctitf/en/about-task-force>

4 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව හා ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල වන පරිදි ශ්‍රී ලංකාව සඳහා ක්‍රස්ත විරෝධී ව්‍යවස්ථාවක් අවශ්‍ය වන්නේ ඇයි?

- වසර 10 කට පෙර අවසන්ව, වසර 30 ක කාලයක් තිස්සේ දිග්ගැස්සුණු දරුණු සිවිල් යුද්ධයකට ශ්‍රී ලංකාව මුහුණ දෙන ලදී. දශකයකට ආසන්න කාලයක් ගෙවී ඇති නමුත් ජාතික ආරක්ෂාව කෙරේ ඇති තර්ජනය පිළිබඳ තවමත් වැදගත් අවදානයක් ඇත. මෙම තත්ත්වය තවදුරටත් ජාත්‍යන්තර ක්‍රස්තවාදී සංවිධාන සහ සංවිධාන වර්ධනයත් සමග උත්සන්න වීම සහ එම සංවිධාන සඳහා ශ්‍රී ලාංකිකයන් පිරිසක් එක් වූ බවට වාර්තා විය.¹⁸
- විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය සඳහන් කරනුයේ ක්‍රස්තවාදය හා සබැඳි වැරදි සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාව තුළ නීති කිහිපයක් පවතින බවත්, නව සහ අනපේක්ෂිත ක්‍රස්තවාදී තර්ජන සහ ජාතික ආරක්ෂාව පිළිබඳ ගැටළු විසඳීම සඳහා අන්තර්ජාතික ප්‍රමිතීන් හා වගකීම් වලට අනුකූලව පුළුල් ක්‍රස්තවිරෝධී රාමුවක් අවශ්‍ය බවයි. ප්‍රතික්‍රස්ත පනත තුළ අනිවාර්ය ආරක්ෂාවක් සහ අධීක්ෂණයක් අවශ්‍ය වන බව විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය යළි යළිත් අවධාරණය කරයි.¹⁹
- ශ්‍රී ලංකාවේ ඉතිහාසය සහ දඬුවම් නොලබා සිටීමට හැකි (දණ්ඩ මුක්තය) සංස්කෘතිය අනුව ඕනෑම ක්‍රස්ත විරෝධී නීතියක් හෝ වෙනත් නීතියක් අපයෝජනය කළ හැකි බව නොකියන අතර, එනමුත් අන්තර්ජාතික ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව ප්‍රතික්‍රස්ත පනත් කෙටුම්පත වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා කටයුතු කිරීමේ අවස්ථාවක් උදාවී ඇති බැවින්, විශේෂයෙන් වත්මන් රජය ජාත්‍යන්තර සහ දේශීය පීඩනයන් සාපේක්ෂව පිළිගෙන ඇති බවක් පෙනී යයි.
- කෙසේ වෙතත් ක්‍රස්තවාදය වළැක්වීමේ ක්‍රමෝපායන් ශක්තිමත් කිරීම සහ මානව හිමිකම් උල්ලංඝනය කිරීම වැළැක්වීම හා නිසි මානව හිමිකම් ප්‍රමිති ආරක්ෂා කිරීම සඳහා විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය මගින් යෝජනා, අධීක්ෂණ යාන්ත්‍රණය හඳුන්වා දීම පමණක් ප්‍රමාණවත් නොවේ. මේ සඳහා මුළු අපරාධ විනිශ්චය පද්ධතිය ම ආරක්ෂා වන පුළුල් ප්‍රතිසංස්කරණ අවශ්‍ය වේ. විශේෂ වශයෙන්, පොලීසිය, නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුව සහ අධිකරණ පද්ධතිය අන්තර්ගත වන පරිදි දැනුවත්භාවය සහ ධාරිතා වර්ධනය පිළිබඳ ගැටළු විසඳීම ඇතුළු ප්‍රතිසංස්කරණ කළ යුතු වේ.

¹⁸Sri Lanka says 32 'elite' Muslims have joined Islamic State in Syria (Reuters, 18th November 2016) <<https://www.reuters.com/article/us-mideast-crisis-syria-sri-lanka-idUSKBN13D1EE>>
¹⁹Comparing the Proposed Counter Terrorism Bill to the Prevention of Terrorism Act (CPA, October 2018) https://www.cpalanka.org/wp-content/uploads/2018/10/CTAPTA_final-.pdf, Initial Comments On The Proposed Counter Terrorism Bill <<https://Www.Cpalanka.Org/Initial-Comment-On-The-Proposed-Counter-Terrorism-Bill/>>, CPA submissions to the Sectoral Oversight Committee on (International Relations)

5 ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත කෙටුම්පත් කිරීමේ දී සැලකිල්ලට ගන්නා ලද කරුණු මොනවා ද?

- වර්තමානයේ බලාත්මක ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත සංශෝධනය කිරීම සහ සමාලෝචනය කරමින් ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ නීතිමය රාමුවක් සකස් කිරීම සඳහා අග්‍රාමාත්‍ය රනිල් වික්‍රමසිංහ මහතා, 2016 වසරේ අප්‍රේල් මස කමිටුවක් පත්කරන ලදී. නමුත් වසර තුනකට ආසන්න කාලයක් පුරා, යෝජිත නීති සමාජයට විවෘත නොවී විවාදයට බඳුන් විය. මෙම කාල පරිච්ඡේදය තුළ මහජන මත විමසීමක් සිදු නොවූ බැවින් එම ක්‍රියාවලිය විනිවිදභාවයෙන් අඩු ක්‍රියාවලියක් ලෙස දැක්විය හැකිය.
- ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව ජාත්‍යන්තර මානව හිමිකම් සම්මුතීන් සහ ප්‍රමිතීන් අනුකූල කරගනිමින් නීති සම්පාදනය කිරීම සඳහා රජයට උපදෙස් ලබා දීමට සහ නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීමට 1996 අංක 21 දරන ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභා පනතේ **(Human rights commission (HRC) Act No 21 of 1996)**10(අ) වගන්තිය සහ (අ) වගන්තිය පරිශීලනය කරන්න) බලය පැවරී තිබුණ ද ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව මෙම ප්‍රතික්‍රමය පනත කෙටුම්පත් කිරීමේ දී එසේ සිදුකරන ලද බවක් නොපෙනේ.
- මෑතකදී, ජාත්‍යන්තර සම්බන්ධතා පිළිබඳ ආංශික කාරක සභාව හරහා සිවිල් සමාජ සංවිධාන සහ විවිධ පාර්ශ්වකරුවන් හා එක්ව කටයුතු කිරීමට රජය උත්සාහයන් ගන්නා ලද අතර විදේශ සබඳතා පිළිබඳ අමාත්‍යවරයා විසින් සාකච්ඡාවක් ද පවත්වන ලදී

යෝජිත ප්‍රතික්‍රමය පනතේ ප්‍රධාන වගන්ති

6 යෝජිත ප්‍රතික්‍රමය පනත යටතේ වන වැරදි මොනවා ද?

ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනතේ දැක්වෙන වැරදි පහත දැක්වෙන පරිදි වර්ගීකරණය කළ හැකිය:

3 සහ 4 වගන්ති	-	ත්‍රස්තවාදයේ වරද සහ ත්‍රස්තවාදයේ වරද සඳහා දඬුවම්
5 වන වගන්තිය	-	ත්‍රස්තවාදය වරදක් කිරීමට උත්සාහ කිරීම සඳහා දඬුවම්
6 සහ 11 වගන්ති	-	ත්‍රස්තවාදය හා සම්බන්ධ වෙනත් අපරාධ වැරදි සහ වැරදි වලට දඬුවම්
12 වන වගන්තිය	-	6 වන වගන්තිය යටතේ වරදක් කිරීම සඳහා දඬුවම්
7 වන වගන්තිය	-	ත්‍රස්තවාදී ක්‍රියා
8 වන වගන්තිය	-	ත්‍රස්තවාදය හා බැඳුණු උග්‍ර අපරාධ
9 වැනි වගන්තිය	-	ත්‍රස්තවාදය ආශ්‍රිත ක්‍රියා
10 වන වගන්තිය	-	ත්‍රස්තවාදයට අනුබල දෙන ක්‍රියා
13 වන වගන්තිය	-	තොරතුරු ලබාදීමට අපොහොසත් වීම වරදක් වේ
14 වන වගන්තිය	-	නීත්‍යානුකූල නියෝගයන්ට අනුව ක්‍රියා නොකිරීම වරදකි

7 ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනතේ 3 වන වගන්තිය යටතේ ත්‍රස්තවාදය යන වරද යනු කුමක් ද?

ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනතේ 3 වන වගන්තියේ පෙන්වා දී ඇති පරිදි ත්‍රස්තවාදය පිළිබඳ අපරාධය සාවද්‍ය මනස (අපරාධයේ කොටසක් ලෙස සැලකෙන අපරාධය කිරීම සඳහා වූ චේතනාව හෝ වරද පිළිබඳව වූ දැනුම) සහ සාවද්‍ය ක්‍රියාව (අපරාධයේ අංගයක් ලෙස සැලකිය හැකි ක්‍රියාවක් හෝ හැසිරීමක්) එක්වී සිදුකරනු ලබන අතර එය යෝජිත පනතේ වරදක් ලෙස සැලකීම පිණිස එක්ව කියවිය යුතු ය. එබැවින් 3(1) වගන්තියේ නිශ්චිත අරමුණු 4 ක් දක්වා ඇත.

(අ) ජනගහනය බිය ගැන්වීමේ අරමුණින් යුතුව

(ආ) යම් ක්‍රියාවක් සිදු කිරීමට හෝ සිදුකිරීම වැළැක්වීමට ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුව හෝ වෙනත් යම් ආණ්ඩුවක් හෝ ජාත්‍යන්තර සංවිධානයක් සාවද්‍ය ලෙස හෝ නීති විරෝධී ලෙස පෙළඹවීමේ අරමුණින් යුතුව

(ඇ) එවැනි යම් ආණ්ඩුවක් කටයුතු කිරීම වැළැක්වීමේ අරමුණින් යුතුව , හෝ

(ඈ) ශ්‍රී ලංකාවේ හෝ වෙනත් යම් ස්වෛරී රටක භෞමික අඛණ්ඩතාවයට හෝ ස්වෛරීභාවයට හානි කිරීමේ අරමුණින් යුතුව,

යම් පුද්ගලයෙකු විසින් යෝජිත පනතේ “ත්‍රස්තවාදී වරද” යටතට ගැනෙන වැරදි අතුරින් එකක් හෝ වැඩි ගණනක් සිදුකරන හෝ පනතේ 3(2) (අ) සිට (ඒ) වගන්තින්හි දක්වා වූ වැරදි අතුරින් එකක් හෝ කිහිපයක් සිදුකරන පුද්ගලයෙකු ත්‍රස්තවාදයට සම්බන්ධ වරදක් කළ අයෙක් ලෙස සැලකේ.

උදාහරණ ලෙස :3(1) (ආ) වගන්තියේ පෙන්වා දී ඇති පරිදි රජයේ ක්‍රියාකාරීත්වය වළක්වා ගැනීමේ අරමුණින් යුතුව සැකකරුවකු කටයුතු කරයි නම් හෝ පනතේ 3(2) (අ) වගන්තියේ පෙන්වා දී ඇති පරිදි මිනීමැරීම, මිනීමැරීමට තැත්කිරීම, බරපතල තුවාල සිදුකිරීම, ප්‍රාණ ඇපයට ගැනීම හෝ යම් තැනැත්තෙකු පැහැර ගැනීම යනාදිය වේ. මෙම වරද තුළින් රජයේ ප්‍රධානියකු ඝාතනය කිරීම, ප්‍රසිද්ධ පුද්ගලයෙකු පැහැර ගැනීම යනාදී ක්‍රියා ද මෙම ත්‍රස්තවාදී වරද යටතට ගැනේ.

8 මෙම යෝජිත ප්‍රතික්‍රමණ පනත යටතේ අත්කඩංගුවට ගෙන රඳවා තබා ගත හැකිවන්නේ කවුරුන් ද?

මෙම පනතේ 17 වන වගන්තිය යටතේ යම් පොලිස් නිලධරයෙකු, සන්නද්ධ හමුදාවල යම් නිලධරයෙකු හෝ සාමාජිකයෙකු හෝ වෙරළ ආරක්ෂක නිලධරයකු විසින් පහත දැක්වෙන අවස්ථාවන්හි දී වරෙන්තු නොමැතිව අත්අඩංගුවට ගත හැකිය-

- ඔහු ඉදිරිපිට දී වරදක් සිදුකරන හෝ මෙම පනත යටතේ වරදක් සිදුකර ඇතැයි විශ්වාස කිරීමට ඔහුට සාධාරණ හේතු ඇති කවර හෝ තැනැත්තෙකු; හෝ
- මෙම පනත යටතේ වරදක් කිරීමට සම්බන්ධ වී ඇති යම් තැනැත්තකු
- මේ පනත යටතේ වරදක් කර ඇති බවට හෝ වරදක් කිරීමට සම්බන්ධ වී ඇති බවට ඔහු විශ්වාස කරන පරිදි විශ්වසනීය තොරතුරක් හෝ පැමිණිල්ලක් ලැබෙන්නේ යම් තැනැත්තකු පිළිබඳව ද, එම තැනැත්තා
- මෙම පනත යටතේ වරදක් කිරීමෙන් අනතුරුව සිරභාරයට ගැනීම මගහරවාගැනීමේ අරමුණින් ශ්‍රී ලංකාවෙන් පලා යන තැනැත්තකු හෝ සිරභාරයට ගැනීම මගහරින තැනැත්තෙකු
- මෙම පනත යටතේ වරදකට සැකපිට එහෙත් යම් ඇප කොන්දේසි මත නිදහස්ව සිටින තැනැත්තෙකු එම ඇප කොන්දේසි උල්ලංඝනය කරයි නම් එම තැනැත්තා

9 යෝජිත ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත යටතේ මහේස්ත්‍රාත්වරයා සතු බලතල සහ කාර්යයන් මොනවා ද?

- මහේස්ත්‍රාත්වරයා වෙත සැකකරුවකු ඉදිරිපත් කරන අවස්ථාවේදී වලංගු රඳවා ගැනීමේ නියෝගයක් නිකුත් කිරීමට බලය ඇත (27 වන වගන්තිය)

- රඳවා තබා ගැනීමේ නියෝගයක් නිකුත් කොට නොමැති අවස්ථාවක දී පොලිස් ස්ථානාධිපතිවරයාගේ ඉල්ලීම මත සැකකරු රිමාන්ඩ් භාරයේ රඳවා තබා ගැනීමට, ඇප මත මුදා හැරීමට බලය ඇත (27 වන වගන්තිය)
- සැකකරු වධහිංසාවට භාජනය වී ඇති බවට මහේස්ත්‍රාත්වරයාගේ මතය වනවිට සැකකරු වෝහාරික වෛද්‍ය පරීක්ෂණයකට භාජනය කිරීමට නියම කිරීම (28 වන වගන්තිය)
- මහේස්ත්‍රාත්වරයාට ඉදිරිපත් කිරීමෙන් අනතුරුව පූර්ව දැනුම්දීමකින් තොරව සැකකරු රඳවා තබා ගන්නා ස්ථානය පරීක්ෂා කිරීමට සහ සැකකරු සම්මුඛ සාකච්ඡාවකට භාජනය කර ඔහුගේ යහපැවැත්ම පිළිබඳ සොයා බැලීමට (32 වගන්තිය)
- පූර්ව දැනුම්දීමකින් තොරව ඕනෑම මහේස්ත්‍රාත්වරයෙකුට රඳවා තබාගැනීමේ ස්ථානයට ඇතුළු වීමට, රඳවා තබාගන්නා ස්ථානය පරීක්ෂා කිරීමට හා සැකකරු සමග සාකච්ඡා කිරීමට මහේස්ත්‍රාත්වරයාට බලය පැවරේ (35 වන වගන්තිය)
- සැකකරුගෙන් ප්‍රශ්න කිරීමට සහ ප්‍රකාශ සටහන් කරගැනීමට (68 වන වගන්තිය)
- සැකකරු විසින් යම් ප්‍රකාශයක් කිරීමට පෙර සහ ප්‍රකාශය කිරීමෙන් අනතුරුව සැකකරු රජයේ වෝහාරික වෛද්‍ය විශේෂඥයෙකු වෙත ඉදිරිපත් කර පරීක්ෂාවට ලක්කිරීමට (80 වන වගන්තිය)
- පොලිස් නිලධරයෙකු විසින් කර ඇති ඉල්ලීමක් සලකා බලා එම නිලධරයා විසින් විදුලි සංදේශ සේවා, වන්දිකා හෝ ඩිජිටල් සේවා හෝ දත්ත සපයන්නෙකු මගින් තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා ඉල්ලීමක් සිදු කළ විට සහ එය සාධාරණ සහ විමර්ශන කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය වන විටෙක ඒ සඳහා තොරතුරු ලබා දෙන ලෙස නියම කිරීම (64 වන වගන්තිය)
- පොලිස් ස්ථානාධිපතිවරයා විසින් කරනු ලබන ඉල්ලීමක් අනුව විමර්ශන සඳහා පහසුකම් සැපයීම සඳහා අවශ්‍ය නියෝග නිකුත් කිරීම (66 වන වගන්තිය)
- පොලිස් අධිකාරීවරයකුගේ ඉල්ලීමක් මත අගුළුපන දත්ත සහ තොරතුරු විවර කිරීම සඳහා මහේස්ත්‍රාත්වරයා අවසර ලබා දිය යුතු බව (67 වන වගන්තිය)

10 යෝජිත ප්‍රතික්‍රමණ පනත මගින් මානව හිමිකම් කොමිෂම වෙත ලබා දී ඇති බලතල සහ කාර්යයන් මොනවා ද?

- කොමිෂන් සභාව විසින් පොලිස්පතිවරයා සමග “අනුමත කළ රඳවා ගැනීමේ කොන්දේසි” සඳහා වූ නිර්දේශ අමාත්‍යවරයා වෙත ලබා දීම (31(7) වගන්තිය)
- සැකකරුවෙක් රඳවා තබා ගැනීමේදී පැය 72 ක් ඉක්මවීමට ප්‍රථම එකී රඳවා ගැනීම පිළිබඳව හැකි ඉක්මනින් මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව වෙත දැනුම් දිය යුතු අතර රඳවා තබාගැනීමේ නියෝගයේ පිටපතක් ද ලබා දිය යුතු වේ (33 වන වගන්තිය)
- රිමාන්ඩ් බන්ධනාගාරයේ හෝ රඳවා ගැනීමේ ස්ථානයෙන් සැකකරුවකු නිදහස් කරන විට එම අවස්ථාවට සහභාගී වීම (43 වන වගන්තිය)
- පුද්ගලයෙකු රඳවා තබාගැනීමේ දී හෝ රිමාන්ඩ් බන්ධනාගාරගත කිරීමක දී අමානුෂීය තත්ත්වයන් යටතේ තබා ගෙන සිටී නම් ඒ පිළිබඳව පොලිස්පතිවරයාට හෝ බන්ධනාගාර අධිකාරීවරයාට ඒ පිළිබඳ දැනුම්දීම (48(2) වගන්තිය)
- රඳවා තබාගැනීම නියමයක් ප්‍රකාරව මාසයක පමණ කාල සීමාවක් ඉක්මවා රැඳවුම් භාරයේ තබනු ලබන බව හෝ නඩු විභාගය අවසන් වන තෙක් රිමාන්ඩ් භාරයේ තබයි නම්, ඒ පිළිබඳ මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාවට දැනුම් දිය යුතු ය (48(4) වගන්තිය)
- 62 වන වගන්තිය යටතේ මහජනයා වෙත පොලිසිය විසින් නිකුත් කරනු ලබන විධාන මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව වෙත දැනුම් දිය යුතු ය (62(2) වගන්තිය)
- 83 වන වගන්තිය යටතේ ඇඳිරි නීතිය පැනවීමේ නියෝගයක් නිකුත් කරයි නම්, ඒ පිළිබඳ කඩිනමින් දැනුම් දිය යුතු ය (83(7)වගන්තිය)

- විමර්ශනයක් අවසන් කළ පසු එම විමර්ශනය නැවත ආරම්භ කිරීමට අවශ්‍ය නම් ඒ පිළිබඳ දැනුම් දිය යුතුය (69 (3) වගන්තිය)

11 ප්‍රතික්‍රමණ පනත යටතේ පොලීසියට පැවරී ඇති බලතල සහ කාර්යයන් මොනවා ද?

- පොලීස් ස්ථානය භාර නිලධාරියාට හෝ පොලීස් ස්ථානය භාර නිලධාරියා විසින් බලය පවරනු ලබන වෙනත් යම් පොලීස් නිලධාරියෙකු හට විමර්ශන පැවැත්විය හැකිය (16 වන වගන්තිය)
- ඕනෑම පොලීස් නිලධාරියකුට වරෙන්තුවක් නොමැතිව අත්අඩංගුවට ගත හැකිය (17 වන වගන්තිය)
- පොලීස් ස්ථානය භාර නිලධාරියා හෝ එම පොලීස් ස්ථානය භාර නිලධාරියා විසින් බලය ලබාදෙන පොලීස් නිලධාරියෙකු විසින් හෝ සැකකරුවෙකුගේ යම් දෘශ්‍යමාන හානියක් තිබේද යන්න දැනගැනීම සඳහා අධිකරණ වෛද්‍ය නිලධාරියා මගින් පරීක්ෂා කරවා ගත යුතු යි (24 වන වගන්තිය)
- සැකකරු රඳවා තබාගනු ලබන පොලීස් ස්ථානයේ ස්ථානාධිපතිවරයා විසින් එකී පුද්ගලයා සිරභාරයට ගැනීමෙන් පැය 24 ක් ගත වීමට පෙර එම අත්අඩංගුවට ගැනීම සහ රඳවා තබා ගැනීම පිළිබඳව මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාවට සහ පොලීස්පතිවරයාට දැනුම් දිය යුතුය (25(4) වගන්තිය)
- පොලීස්පතිවරයා විසින් මෙම පනත යටතේ සිදු කරනු ලබන සිරභාරයට ගැනීම්, රඳවා ගැනීම්, රිමාන්ඩ් භාරයේ තැබීම් සහ ඇප ලබා දීම ආදී ක්‍රියා සම්බන්ධ තොරතුරු මධ්‍යගත දත්ත ගබඩාවක් සහ රෙජිස්ටරයක් ස්ථාපනය කොට පවත්වා ගත යුතුය (26 වන වගන්තිය)
- පොලීස් ස්ථානයේ ස්ථානාධිපතිවරයා විසින් නියෝජ්‍ය පොලීස්පතිවරයා වෙත ඉල්ලීමක් කළ පසු ඔහු විසින් සැකකරු වරදක් කිරීමට සම්බන්ධ බවට විශ්වාස කිරීමට සාධාරණ හේතු පවතී නම් රඳවා තබා ගැනීමේ නියෝගයක් ලබා දිය හැකිය (31 වගන්තිය)
- සැකකරු රඳවා තබා ගන්නා පොලීස් ස්ථානයේ ස්ථානාධිපතිවරයා විසින් රඳවා තබා ගැනීමෙන් පැය 72 ක් ගත වීමට පෙර එකී රඳවා තබා ගැනීම පිළිබඳ මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව වෙත දැනුම් දිය යුතුය (33 වන වගන්තිය)
- මෙම පනත යටතේ වන වැරදි සිදුකිරීම් වැළැක්වීම සඳහා සෑම පොලීස් නිලධාරියෙකුම අවශ්‍ය පියවර ගත යුතුවේ (50 වන වගන්තිය)
- නියෝජ්‍ය පොලීස්පතිවරයෙකුගේ නිලයට නොඅඩු නිලයක් දරන්නා වූ පොලීස් නිලධාරියකු විසින් අදාළ නිලධාරීන්ගේ එකඟතාවය ඇතිව යම් හමුදාවක සාමාජිකයන්ගෙන්, වෛද්‍යවරුන්ගෙන් සහ වෙනත් සෞඛ්‍ය සේවකයන්ගෙන් හෝ වෙනත් අත්‍යවශ්‍ය පුද්ගලයන්ගෙන් සමන්විත සහාය කණ්ඩායම් ස්ථාපනය කිරීම (53 වන වගන්තිය)
- විමර්ශන කටයුතු සඳහා විශේෂ කණ්ඩායම් පත්කිරීමට පොලීස්පතිවරයාට බලය ඇත (52 වන වගන්තිය)
- පොලීස් ස්ථානය භාර නිලධාරියකු විසින් උප පොලීස් පරීක්ෂකවරයෙකුට නොඅඩු නිලයක් දරන්නා වූ පොලීස් නිලධාරියෙකුට යම් තැනැත්තකුගෙන් සම්මුඛ පරීක්ෂණයක් කිරීම, ඔහු වෙත යොමු කරන ප්‍රශ්න සඳහා පිළිතුරු සැපයීමට, තොරතුරු සැපයීමට, ප්‍රකාශ ලබා දීමට සහ විමර්ශණය කිරීමට නියෝග කළ හැකිය (54 වගන්තිය)

12 ප්‍රතික්‍රමණ පනත මගින් අමාත්‍යවරයාට (නීතිය හා සාමය පිළිබඳ අමාත්‍යවරයා) වෙත පවරා ඇති බලතල සහ කාර්යයන් මොනවා ද?

- පොලීස්පතිවරයාගේ නිර්දේශය මත අමාත්‍යවරයා විසින් “අනුමත රඳවා ගැනීමේ ස්ථාන” ලෙස යම් ස්ථාන සංඛ්‍යාවක් නිශ්චිතව සඳහන් කළ හැකිය (31(6) වගන්තිය)
- පොලීස්පතිවරයා සහ මානව හිමිකම් කොමිසමේ නිර්දේශ මත අමාත්‍යවරයා විසින් “අනුමත රඳවා

ගැනීමේ ස්ථාන” ලෙස යම් ස්ථාන සංඛ්‍යාවක් නිශ්චිතව සඳහන් කළ හැකිය (31(7) වගන්තිය)

- පනතේ 31 වන වගන්තිය යටතේ කරනු ලබන රඳවා තබා ගැනීමේ නියම සඳහා වූ අභියාචන සලකා බැලීම²⁰ සඳහා සමාලෝචන මණ්ඩලයක් පිහිටුවනු ලැබීම (41 වන වගන්තිය)
- මෙම පනත යටතේ වරදකට හේතුවන ක්‍රියාවක යම් සංවිධානයක් නිරත වී සිටින බවට හෝ ශ්‍රී ලංකාවේ හෝ වෙනත් රටක ආරක්‍ෂාවට අගතිගාමී ලෙස ක්‍රියාකරමින් සිටින බවට විශ්වාස කිරීමට අමාත්‍යවරයාට සාධාරණ හේතු පවතී නම් එම සංවිධානය තහනම් කරනු ලැබිය හැකිය (81 වන වගන්තිය)
- නිකුත් කරන ලද තහනම් නියෝගයෙන් අතෘප්තියට පත්වන පාර්ශවයකට හෝ සංවිධානයක් විසින් කරනු ලබන ඉල්ලීමක් සැලකිල්ලට ගැනීමෙන් පසු එම නියමය සමාලෝචනයට භාජනය කිරීමට හෝ අවලංගු කිරීම සිදු කළ හැකිය (81 (6) වන වගන්තිය)
- පොලිස්පතිවරයා විසින් සිදුකරනු ලබන නිර්දේශ මත යම් තැනැත්තකු, මෙම පනත යටතේ වරදක් සිදු කිරීමට සූදානම් වෙමින් සිටින බවට හෝ කරන ලද බවට විශ්වාස කිරීමට කරුණු ඇති බවට අමාත්‍යවරයාට හේතු ඇත්නම් මහාධිකරණය වෙත ඉල්ලීමක් කර ලබා ගන්නා අවසරය මත “සීමා කිරීමේ නියමය” නිකුත් කළ හැකිය (82 වගන්තිය)
- පොලිස්පතිවරයා හෝ යුධ හමුදාපතිවරයාගේ, නාවික හෝ ගුවන් හමුදාපතිවරයාගේ හෝ වෙරළාරක්ෂක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ නිර්දේශය මත යම් පොදු ස්ථානයක් හෝ වෙනත් යම් ස්ථානයක් තහනම් ස්ථානයක් බවට පත්කිරීමට හැකියාව ඇත (84 වන වගන්තිය)
- ජනාධිපතිවරයා විසින් පොලිස් නිලධරයන්ට සහ සන්නද්ධ හමුදා නිලධරයන්ට මේ පනතේ විධිවිධාන අදාළ විය යුතු ආකාරය පිළිබඳ කරනු ලබන විධාන සඳහා ජනාධිපතිවරයා වෙත නිර්දේශ ඉදිරිපත් කළ හැකිය (93 වගන්තිය)
- පුනරුත්ථාපන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ජනාධිපතිවරයා වෙත නිර්දේශ සැපයීම (94 වන වගන්තිය)

13 ප්‍රතික්‍රමණ පනත මගින් හමුදා නිලධරයන්ට සහ වෙරළාරක්ෂක නිලධරයන්ට පවරා දී ඇති කාර්යයන් සහ බලතල මොනවා ද?

- මෙම පනත යටතේ වරදක් කරන ලද බවට සැක කරන පුද්ගලයෙකු වරෙන්තු නොමැතිව අත්අඩංගුවට ගැනීම (17 වන වගන්තිය)
- අත්අඩංගුවට ගැනීම සඳහා පොලිස් නිලධාරීන්ට සහාය වීම (19 වන වගන්තිය)
- මෙම වගන්තිය යටතේ නිකුත් කරන ලද නියෝගයකට පටහැනිව ක්‍රියාකරන ඕනෑම පුද්ගලයෙකු සෙවීමට හෝ සොයාගැනීමට (62 වන වගන්තිය)
- යම් ප්‍රදේශයක මහජන සාමය පවත්වාගෙන යාමේ කාර්යය සඳහා කැඳවන හමුදා නිලධාරීන් වෙත, ඒ සඳහා අපරාධ නඩු විධාන සංග්‍රහයේ XI වන පරිච්ඡේදයේ සඳහන් කරනු ලැබ ඇති බලතල හැර සෝදිසි කිරීමේ සහ සිරභාරයට ගැනීමේ බලය ඇතුළුව මෙම පනතේ යම් විධිවිධාන යටතේ හෝ වෙනත් යම් ලිඛිත නීතියක් යටතේ පොලිස් නිලධරයෙකු වෙත ප්‍රදානය කර ඇති බලතල තිබිය යුතුය (85 (4) වගන්තිය)

²⁰ Clause 41 of the proposed CTA establishes a Board of Review for granting administrative relief appeals against Detention Orders made under Clause 31.

14 යෝජිත ප්‍රතික්‍රමයේ පනත මගින් අපහරණය, වධහිංසාව, හිංසනය සහ අතුරුදහන් කිරීම ආදිය වළක්වා ගැනීම සඳහා යොදා ඇති ආරක්ෂණයන් මොනවා ද?

- සැකකරු රඳවා තබා ගනු ලැබූ පොලිස් ස්ථානභාර නිලධාරියා හෝ එකී පොලිස් ස්ථානය භාර නිලධාරියා විසින් බලය ලබාදෙන පොලිස් නිලධාරියකු විසින් එකී සැකකරුට යම් දෘශ්‍යමාන හා හානියක් තිබේද යන්න දැනගැනීම සඳහා ඔහු පරීක්ෂා කරනු ලැබිය යුතුය. (24 වන වගන්තිය)
- සැකකරු මහේස්ත්‍රාත්වරයා වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලබන අවස්ථාවේදී සැකකරුගෙන් පුද්ගලිකව සාකච්ඡා කර සැකකරු ප්‍රකාශ කරනු ලබන ප්‍රකාශ සටහන් කර ඔහු මනා යහපැවැත්මෙන් සිටින බව තහවුරු කළ යුතුය. (27(2) වගන්තිය) සැකකරු විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද යම් පැමිණිල්ලක් සහ ඊට විත්ති වාචිකයක් ලෙස සිරභාරයට ගන්නා නිලධාරියා හෝ අදාළ පොලිස් ස්ථානය භාර නිලධාරියා විසින් සිදුකරන ලද කරුණු දැක්වීම් සැලකිල්ලට ගැනීමෙන් පසු එම සැකකරු වධ හිංසාවලට භාජනය වී ඇති බව මහේස්ත්‍රාත්වරයාගේ මතය වන විට දී, ආණ්ඩුවේ වෛහාරික වෛද්‍ය විශේෂඥවරයෙකු වෙත ඒ සැකකරු වෛද්‍ය පරීක්ෂණයක් සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලෙස ද, ඒ වෛද්‍ය විශේෂඥවරයා විසින් මහේස්ත්‍රාත්වරයා වෙත වාර්තාවක් භාරදිය යුතු බවට ද, මහේස්ත්‍රාත්වරයා විසින් විධාන කරනු ලැබිය හැකිය. (28 වන වගන්තිය)
- මහේස්ත්‍රාත්වරයාට ඉදිරිපත් කිරීමෙන් අනතුරුව පූර්ව දැනුම්දීමකින් තොරව සැකකරු රඳවා තබා ගන්නා ස්ථානය පරීක්ෂා කිරීමට සහ සැකකරු සම්මුඛ සාකච්ඡාවකට භාජනය කර ඔහුගේ යහපැවැත්ම පිළිබඳ සොයා බැලීමට (32 වගන්තිය)
- පූර්ව දැනුම් දීමකින් තොරව මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාවේ යම් නිලධාරියෙකුට රඳවා තබා ගැනීමේ ස්ථාන පරීක්ෂා කිරීමට සහ එකී ස්ථානයේ පවත්වාගෙන යනු ලබන ලේඛණ පරීක්ෂා කිරීමට, රඳවා තබා ගැනීමේ නියමයන් සහ වෙනත් පොත්පත් සහ ලේඛණ ඉල්ලා පරීක්ෂා කිරීමට හැකියාව ඇත (34 වන වගන්තිය)
- ඕනෑම මහේස්ත්‍රාත්වරයෙකුට පූර්ව දැනුම්දීමකින් තොරව රඳවා තබා ගැනීමේ ස්ථාන පරීක්ෂා කිරීමට සහ රැඳවුම්කරුවන්ගෙන් ප්‍රශ්න කිරීමට හැකියාව ඇත (35 වන වගන්තිය)
- සති දෙකකට වඩා වැඩි කාලයක් රඳවා තබාගනු ලබන්නේ නම් එය සිදුවිය යුත්තේ මහේස්ත්‍රාත්වරයාගේ අවසරය මත පමණි (37 වන වගන්තිය)
- රඳවා තබා ගත හැකි උපරිම කාල සීමාව සති අටකි (37 වන වගන්තිය)
- රඳවා ගැනීමේ කාල සීමාව අතරතුර සෑම දින දාහතරකට වරක් ම සැකකරු මහේස්ත්‍රාත්වරයා වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු ය (39 වන වගන්තිය)
- සැකකරුට මානුෂීය අයුරින් සැලකිය යුතු ය (48 වන වගන්තිය)
- සැකකරුවකු විසින් මහේස්ත්‍රාත්වරයෙකු වෙත කරනු ලබන පාපෝච්චාරණ පමණක් සාක්ෂි වශයෙන් ආවේශ්‍ය කරගත යුතු ය. එමෙන්ම පාපෝච්චාරණය වාර්තා කිරීමට පෙර සහ පසුව සැකකරු රජයේ වෛහාරික වෛද්‍යවරයෙකුගේ පරීක්ෂාවට ලක්කළ යුතුය (80 වන වගන්තිය)

15 යෝජනා ප්‍රතික්‍රමයේ පනත මගින් සැකසූ නීතිඥයකුගේ සහාය ලබා ගැනීමට අවසර දී තිබේ ද?

ඔව්, යෝජනා ප්‍රතික්‍රමයේ පනත මගින් නීතිඥයකු මගින් පෙනී සිටීම සඳහා සැකසූ ඇති අයිතිය සම්බන්ධව වගන්ති කිහිපයක් දක්වා ඇත. කෙසේ වෙතත් මෙම වගන්ති පිළිබඳ කරුණු කිහිපයක් සලකා බැලිය යුතුය (පහත අංක 16 ප්‍රශ්නය බලන්න)

- සම්මුඛ සාකච්ඡාවකට භාජනය විය යුතු සහ ඔහුගේ ප්‍රකාශය වාර්තා කරනු ලැබිය යුතු යම් තැනැත්තකුට නීතිඥවරයෙක් මුණ ගැසීමට හෝ නීතිඥවරයෙක් සමග සාකච්ඡා කිරීමට සහ එවන් සාකච්ඡාවකට පෙර නීතිමය උපදෙස් ලබා ගැනීමට සැකසූ හට අයිතිවාසිකමක් ඇත (79(2)(ආ))
- මෙම පනත යටතේ සැකසූ නියෝජනය කරන යම් නීතිඥවරයෙකු හට පොලිස් භාරයේ සිටින එවැනි තැනැත්තකු වෙත ප්‍රවේශ වීමට අයිතියක් ඇත (44 වන වගන්තිය)
- පොලිස් ස්ථානාධිපතිවරයාගේ පූර්ව අවසරය ඇතිව සැකසූ පවුලේ සාමාජිකයන්ට සහ ඔහුගේ නීතිඥයාට සැකසූ රඳවා තබා ඇති ස්ථානය වෙත ප්‍රවේශ වීම සඳහා අවස්ථාව ලබා දිය යුතු ය (48 වන වගන්තිය)
- සම්මුඛ පරීක්ෂණයකට භාජනය විය යුතු සහ ස්වකීය ප්‍රකාශය වාර්තා කළ යුතු ඕනෑම පුද්ගලයෙකු හට නීතිඥවරයෙක් සමග සම්බන්ධවීමට අවස්ථාව සහ එවන් සම්මුඛ සාකච්ඡාවකට පෙර නීතිමය උපදෙස් ලබා ගැනීමට අවස්ථාව දිය යුතුය (54(3)(අ) වගන්තිය)

සැලකිය යුතු අංශ

16 යෝජනා ප්‍රතික්‍රමයේ පනතේ කුමන වගන්ති කෙරෙහි සැලකිලිමත් විය යුතු ද?

වැරදි

- මෙම පනතෙහි වැරදි විශාල සංඛ්‍යාවක් දක්නට ලැබෙන අතර ඒවා දක්වා ඇත්තේ ඉතා පුළුල් අයුරින් වන අතර එකී කරුණු සලකා බැලිය යුත්තේ මානව හිමිකම් හා සබැඳි අරුතෙනි. පනතෙහි 3(3) වගන්තිය යටතේ මානව හිමිකම් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා ආරක්ෂණයක් ලබා දී තිබුණ ද යම් ක්‍රියාමාර්ගයක් අනුගමනය කිරීමේ දී “මූලික අයිතීන් ක්‍රියාවට නැංවීමේ දී යහපත් චේතනාවෙන් සිදුකරනු ලබන නීත්‍යනුකූල ක්‍රියා වරදක් ලෙස නොසැලකිය යුතු ය” ලෙස දකවා ඇති අතර යම් වගන්ති වැරදි අපැහැදිලි ලෙස වචනගන්වා ඇති බැවින් ශ්‍රී ලාංකේය සංදර්භය තුළ ඒවා වැරදි ලෙස යොදාගත හැකිය
- **අත්අඩංගුවට ගැනීමට සහ රඳවා තබා ගැනීම සඳහා හමුදා නිලධාරීන් හට සහ වෙරළාරක්ෂක නිලධාරීන් සතු බලතල**
- ප්‍රතික්‍රමයේ පනතේ 17 වන වගන්තිය යටතේ හමුදා නිලධාරීන්ට සහ වෙරළාරක්ෂක නිලධාරීන්ට වරෙන්තු නොමැතිව පුද්ගලයන් අත්අඩංගුවට ගැනීමට බලය ලබා දී ඇත. එමෙන්ම හමුදා නිලධාරීයකු විසින් හෝ වෙරළාරක්ෂක නිලධාරීයකු විසින් පුද්ගලයෙකු අත්අඩංගුවට ගත් විට ළඟම ඇති පොලිස් ස්ථානයට ඉදිරිපත් කිරීමට පෙර සැකසූ රඳවා තබා ගැනීමට පැය 24 ක කාලයක් ලබා දී ඇති අතර එය නිවැරදි නොවන කාල පරාසයකි (18 වන වගන්තිය)
- අදාළ පොලිස් ස්ථානය භාර පොලිස් නිලධාරියා විසින් ඇප ලබා දෙන ලෙස ඉල්ලීමක් කළහොත් හෝ ඇප ලබා දීමට කිසිදු විරෝධයක් නොලබන්නේ නම් 27(2) වගන්තිය යටතේ මහේස්ත්‍රාත්වරයාට ඇප ලබා දිය හැකිය

- රැඳවුම් නියෝගය ලබා දී පළමු සති දෙක තුළ අධිකරණය විසින් අධීක්ෂණයක් සිදුනොකරයි (27 (2) වගන්තිය)
- රැඳවුම් කාල සීමාව අවසානයේ 39(4) වන වගන්තිය අනුව සැකකරු රක්ෂිත බන්ධනාගාර ගත කිරීමට මහේස්ත්‍රාත්වරයා විසින් නියෝග කරනු ඇත. කෙසේ වුවද එවැනි සැකකරුවකු නිදහස් කිරීම හෝ ඇප ලබා දීමට මහේස්ත්‍රාත්වරයාට නිශ්චිත බලයක් ලබාදෙන්නේ නැත
- පනතේ 41 වන වගන්තිය යටතේ රැඳවුම් නියෝගවලට එරෙහිව සිදුකරනු ලබන අභියාචනා සඳහා පරිපාලනමය සහන ලබාදීම වෙනුවෙන් පිහිටුවා ඇති සමාලෝචන මණ්ඩලයේ බහුතරය අමාත්‍යවරයා නියෝජනය කරන මෙන්ම විධායකයේ නියෝජනයන් වේ. එසේ හෙයින් ඔවුන් අපකෂපාතී ද නැද්ද යන්න පිළිබඳව සැලකිල්ලට ගත යුතු වේ. එමෙන්ම තවදුරටත් අධිකරණ බලය ක්‍රියාත්මක කිරීම හෝ කළ යුතුය.

නීතිඥවරයකුගේ සහාය ලබා ගැනීම සහ සාධාරණ නඩු විභාගයක් ලබා ගැනීමට ඇති අයිතිය

- පනතේ 44 වන වගන්තිය යටතේ නීතිඥවරයෙක් හට සැකකරු වෙත ප්‍රවේශ වීමට ලබා දී ඇති අයිතිය පනතේ 48(1) වගන්තිය යටතේ දක්වා ඇති පරිදි පොලිස් ස්ථානයේ ස්ථානාධිපතිවරයාගෙන් ලබා ගනු ලබන මූලික අවසරය මත සැකකරු වෙත ප්‍රවේශ විය හැකි බව දක්වා තිබීමෙන් එම අයිතිය සීමා කර ඇත.
- තවද පනතේ 54(3)(අ) සහ 79(2)(ආ) වගන්තින්ට අනුව නීතිමය උපදෙස් ලබා ගත හැක්කේ සම්මුඛ සාකච්ඡාවට පෙරදී පමණක් වන අතර එමගින් නීතිඥවරයෙක් හට එය අතරතුර සහ පසුව හමුවීම සඳහා සීමා පනවා ඇත. නමුත් සිවිල් සහ දේශපාලන අයිතීන් පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර සම්මුතියේ 14(3)(ඒ) වගන්තියේ දක්වා ඇත්තේ විත්තිකරුට අපරාධ පරීක්ෂණ ක්‍රියාවලියේ සෑම අදියරකදීම පොලිස් රඳවා ගැනීම ආරම්භයේ, ප්‍රශ්න කිරීමේ දී සහ විමර්ශනයේදී ද නීතිඥවරයෙක්ගේ සහාය ලබා ගැනීමට හැකියාව ඇති බවයි.
- පනතේ 36 වන වගන්තිය අනුව 31 වන වගන්තිය යටතේ ලබාදෙන රඳවා තබා ගැනීමේ නියෝගයක් අනුව ලබා දුන් කාල සීමාව ඉක්මවා සැකකරු රඳවා තබා ගැනීමට අවශ්‍ය වනවිට අදාළ පොලිස් ස්ථානය භාර පොලිස් නිලධරයා විසින් සැකකරුට විරුද්ධව ඇති චෝදනාව, විමර්ශනවලදී අනාවරණය වූ කරුණු, වැඩිදුර රඳවා තබා ගැනීමට අවශ්‍ය හේතු සඳහන් කර මහේස්ත්‍රාත්වරයා වෙත රහස්‍ය වාර්තාවක් ගොනු කර තැබිය යුතුය. මහේස්ත්‍රාත්වරයා විසින් අදාළ වාර්තාව රහස්‍ය වාර්තාවක් ලෙස තබා ගන්නා ලෙස ඉල්ලීමක් කළ හැකි අතර සැකකරුගේ නීතිඥවරයාට රඳවා තබා ගැනීමේ කාල සීමාව දීර්ඝ කිරීමට විරෝධය පළ කිරීම සඳහා අවශ්‍ය විය හැකි තොරතුරක් සඳහා පමණක් වාර්තාව සඳහා ප්‍රවේශ විය හැකිය.
- සැකකරුගේ නඩු විභාගයට අදාළ සියලුම තොරතුරු විත්තිකරු වෙනුවෙන් පෙනී සිටින නීතිඥවරයාට ලබා දීමට වගබලා ගැනීමට අසමත්වීම නිසා සැකකරුට තමා ආරක්ෂා කරගැනීමට ඇති අයිතිය බරපතල ලෙස සීමා වේ. සිවිල් සහ දේශපාලන අයිතීන් පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර සම්මුතියේ 9 සිට 14 වගන්ති යටතේ ශ්‍රී ලංකාව තුළ ඇති බැඳීම් වලට පටහැනි වේ.

රැඳවුම් නියෝග

- යෝජිත ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත යටතේ රැඳවුම් නියෝග ලබා දීම සඳහා බලයක් නියෝජ්‍ය පොලිස්පති යටතට පැවරේ. මෙහිදී සලකා බැලිය යුත්තේ මූලික රඳවා තබා ගැනීමේ නියෝගයක් සති දෙකක් සඳහා කාලයකට අධිකරණයේ අධීක්ෂණයකින් තොරව ලබා දිය හැකිය යන්නයි.
- පනතේ 41 වන වගන්තිය යටතේ අභියාචනා සලකා බැලීමට පිහිටුවා ඇති "සමාලෝචන මණ්ඩලය" අධිකරණමය නොවන ආයතනයකි. ප්‍රශ්න අංක 16හි දක්වා ඇති පරිදි එම සමාලෝචන මණ්ඩලයේ බහුතරය අමාත්‍යාංශය නියෝජනය කරන අතර එහි අපකෂපාතීත්වය පිළිබඳ සැලකිය යුතු වන අතර අධිකරණ බලය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා එහි සාමාජිකයන්ගේ හැකියාව සහ ගුණාංග පිළිබඳ සැලකිය යුතුය

මහජනතාව ආරක්ෂා කිරීම සඳහා නියෝග නිකුත් කිරීමට පොලිස් නිලධාරීන් වෙත බලය ලබා දී ඇත

පනතේ 62(1)(අ) සිට (ඒ) දක්වා පොලිස් නිලධාරීන් බලගන්වා ඇති අතර ජ්‍යෙෂ්ඨ පොලිස් අධිකාරීවරයෙකුට වඩා පහළ නිලධාරියෙකුට මහජනතාව වෙත නියෝග කළ නොහැකිය. මෙම වගන්තිය යටතේ පවත්නා කරුණු කිහිපයක් පිළිබඳව පමණක් මහේස්ත්‍රාත්වරයාගේ පූර්ව අනුමැතිය ලබා ගත යුතු වේ. "විශේෂ ප්‍රදේශයකට හෝ පරිශ්‍රයකට ඇතුළුවීම, යම් මාර්ගයකින් ගමන් නොකිරීම, නිශ්චිත පොදු ප්‍රවාහන පද්ධතියක් ක්‍රියාත්මක කිරීම අත්හිටුවීම" වැනි විධිවිධාන පොලිස් නිලධාරියාගේ අභිමතය පරිදි සිදුකළ හැකිය. මෙවන් ක්‍රියා මගින් මූලික අයිතිවාසිකම් අතුරින් නිදහසේ ගමන්කිරීමට, රැස්වීමේ නිදහස සහ සමාගමයේ නිදහස යනාදී අයිතීන් වලට බාධා එල්ල විය හැකිය. උදාහරණ ලෙස විරෝධතා, පෙළපාලි සහ ප්‍රසිද්ධ රැස්වීම් බෙහෙවින් සීමා වනු ඇත.

අමාත්‍යවරයාගේ බලතල

යෝජනා ප්‍රතික්‍රමයක් පනත මගින් අමාත්‍යවරයාට (නීතිය සහ සාමය) පුළුල් පරාසයක බලතල ලබා දී ඇත. අමාත්‍යවරයාට ඇතැම් බලතල ඒකපාර්ශ්වීයව ක්‍රියාත්මක කළහැකි අතර ඒවා අතුරින් ඇතැම් බලතල, බරපතල මානව අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ ප්‍රශ්න පැනනගිය හැකි ඒවාය. එකී බලතල පහත ඇතුළත් වේ.

- පනතේ 81 වන වගන්තිය යටතේ කිසියම් සංවිධානයක්, පනත යටතේ වරදක් සම්බන්ධව ක්‍රියා කරන බවට හෝ ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික ආරක්ෂාව කෙරෙහි අහිතකර ලෙස ක්‍රියා කරන බවට විශ්වාස කිරීමට අමාත්‍ය මණ්ඩලයට සාධාරණ හේතු තිබේ නම් 81 වන වගන්තිය යටතේ එම සංවිධානය තහනම් කළ හැකිය. තහනම් නියෝගයක් හෝ එකී තහනම් නියෝගයේ දීර්ඝ කිරීමක්, බලපෑමට ලක්වූ සංවිධානයේ අයදුම්පත අමාත්‍යවරයා විසින් විමර්ශනය කළ හැකි වන අතර හෝ අභියාචනාධිකරණය විසින් විමර්ශනය කළ හැකිය. මෙය යෝජනා ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත යටතේ සංකීර්ණ ලෙස සැලකිය යුතු කාරණයකි.
- මහාධිකරණයෙන් ලබාගන්නා අවසරය මත 82 වන වගන්තිය යටතේ පොලිස්පතිවරයාට සීමා කිරීමේ නියෝග පැනවිය හැකිය. යම් තැනැත්තකු මේ පනත යටතේ වරදක් කර ඇති බව හෝ වරදක් කිරීමට සූදානම් වෙමින් සිටින බවට අමාත්‍යවරයාගේ මතය වන විට මහාධිකරණයේ අවසරය මත සීමා කිරීමේ නියෝග පැනවිය හැකිය. මෙම සීමා කිරීමේ නියෝග මගින් ශ්‍රී ලංකාව තුළ සහ පිටතට ගමන් කිරීමට පුද්ගලයකුට ඇති හැකියාව සම්බන්ධයෙන් සැලකිය යුතු සීමා පැනවීමක් සිදු කරයි.
- පනතේ 84 වන වගන්තිය යටතේ පොලිස්පතිවරයාගේ හෝ යුධහමුදාපතිවරුන්ගේ හෝ වෙරළාරක්ෂක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ නිර්දේශය මත යම් පොදු ස්ථානයක් හෝ වෙනත් යම් ස්ථානයක් තහනම් ස්ථානයක් ලෙස නම් කළ හැකිය. එම ස්ථානයට ඇතුළු කිරීමට ඉඩ ලබා දෙන පුද්ගලයා වශයෙන් ඕනෑම නිලධාරියෙකුට හෝ අමාත්‍යවරයා විසින් අවසරය ලබා දී ඇති පුද්ගලයෙකුට හිමිකම ඇත්තේ ය.

ඇදිරි නීති

මහජන ආරක්ෂක ආඥා පනතේ 16 වන වගන්තිය යටතේ ජනාධිපතිවරයාට ලබා දී ඇති බලතල හා සමාන බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා යෝජිත ප්‍රතික්‍රමය පනත හරහා ජනාධිපතිවරයාට බලය ලබා දී ඇත. ජනාධිපතිවරයාට ස්වකීය යෝජනාවක් මගින් හෝ අමාත්‍යවරයාගේ නිර්දේශය මත නිශ්චිත කාලයක් සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ කොටසකට හෝ ලංකාවටම බලපැවැත්වෙන අයුරින් ඇදිරි නීතිය පැනවිය හැකිය.

නවීන ව්‍යවස්ථාමය සහ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ක්‍රමවේදයන් තුළ වර්තමානයේ සම්මත කර ඇති කාර්යපරිපාටිමය සහ මානුෂීය සීමාවන් හා මානව හිමිකම් ආරක්ෂා කිරීම මගින් මහජන ආරක්ෂක ආඥා පනත යටතේ ජනාධිපතිවරයාට ලබා දී ඇති බලතල සීමා කර නොමැත. එබැවින් දැනට පවත්නා ජනාධිපති බලතල සහ මහජන ආරක්ෂක ආඥා පනත යටතේ ලබා දී ඇති බලතල සමාන වන අතර එබැවින් ආරක්ෂාව මුළුවෙන් එම බලතල අනිසි ලෙස භාවිත කිරීම යෝග්‍ය නොවේ. තවද ඕනෑම කාලයක දී විධායක ජනාධිපතිවරයාට යෝජිත ප්‍රතික්‍රමය පනත මගින් ලබා දී ඇති බලතල සාමාන්‍යයෙන්, ස්ථිර සහ ඕනෑම අවස්ථාවක දී භාවිත කළ හැකිය. මහජන ආරක්ෂක ආඥා පනත යටතේ වූ බලතල නිශ්චිත කාලසීමාවක් සඳහා ප්‍රකාශයක් මගින් බලාත්මක කළ හැකි වන අතර, පසුව පාර්ලිමේන්තු අනුමැතිය සඳහා යටත් සහ සැලකිය යුතු හදිසි බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා පාර්ලිමේන්තු අධීක්ෂණය අවශ්‍ය වේ. වෙනත් අයුරින් පවසන්නේ නම් ප්‍රතික්‍රමය පනත යටතේ බලය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී මහජන ආරක්ෂක පනත යටතේ ලැබෙන සීමිත ආරක්ෂාව පවා නොලැබී යනු ඇත. එමනිසා ප්‍රතික්‍රමය පනත තුළ පවත්නා ආරක්ෂණයන් සාමාන්‍ය ක්‍රමවේදය වැළැක්වීමේ බලතල අනිසි ලෙස භාවිත කිරීමෙන් වැළැක්වීම සඳහා මහජන ආරක්ෂක පනත යටතේ පවත්නා හදිසි අවස්ථා බලතල වලට වඩා ශක්තිමත් විය යුතු වේ.

අධිවෝදනා අත්හිටුවීම, කල් දැමීම සහ ඉවත් කිරීම සඳහා නීතිපති සතුව පවත්නා බලතල

පනතේ 72(1) සහ 77(1) වගන්ති යටතේ නීතිපතිවරයාට යෝජිත ප්‍රතික්‍රමය පනත යටතේ තීන්දුව ලබා දීමට පෙර ඕනෑම අවස්ථාවකදී මහාධිකරණයේ විභාග වන නඩු විභාගයක දී අදාළ අධිවෝදනාව අත්හිටුවීම, කල් දැමීම හෝ ඉවත් කිරීමට නීතිපතිට බලතල පැවරේ. වසර පහකට නොඅඩු හා අවුරුදු දහයකට නොවැඩි කාල සීමාවක් සඳහා මේ යටතේ අපරාධ නඩුවල කටයුතු අත්හිටුවීම හෝ කල් දැමීමට නීතිපති බලය පැවරේ.

- මෙම වගන්ති හේතු කිහිපයක් නිසා ගැටළු මතු කරයි. වරදකරු බවට සාක්ෂියක් නොමැතිව හෝ සාධාරණ නඩු විභාගයකින් තොරව සැකකරු පුනරුත්ථාපන වැඩසටහනක් සඳහා යොමු කිරීමට මහාධිකරණයට හැකියාවක් පනතේ 94 (2) (ඉ) ඇත. එමෙන්ම සැකකරු අවුරුදු 10 ක් තබා ගැනීමට සහ ඔහුට හෝ ඇයට විරුද්ධව දඩ මුදල් අළුත් කිරීමට හැකියාව ඇත.

සංශෝධනය කල යුතු ක්ෂේත්‍ර

17 මානව හිමිකම් උල්ලංඝනය කිරීම වැළැක්වීම සඳහා ඇති ආරක්ෂණ ක්‍රම මොනවා ද?

පහත දැක්වෙන ආරක්ෂණ සහ අධීක්ෂණ විධිවිධාන හඳුන්වාදීම මගින් යෝජිත ප්‍රතික්‍රමය පනත ශක්තිමත් කිරීමේ හැකියාව පවතින අතර ඒවා පහත සංක්ෂිප්තව දක්වා ඇත

- යෝජිත පනත ශක්තිමත් කිරීම සඳහා භාෂාමය සංස්කරණයන් ගණනාවක් කිරීමට සහ එය ජාත්‍යන්තර සම්බන්ධතා පිළිබඳ ආංශික කාරක සභාව වෙත ඉදිරිපත් කරන ලෙසට ද, විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය විසින් යෝජනා කර තිබේ. මෙකී යෝජනා සමූහය මගින් කරුණු තුනක් කෙරෙහි අවධානය යොමු කෙරේ: (අ) පවරන ලද ප්‍රතිපාදන තුළින් අරමුණු, නෛතික, සාධාරණ සහ සමානුපාතික ලෙස පනත යටතේ ඇති විධායක අභිමතය භාවිත වන බව තහවුරු වන අන්දමට ව්‍යවස්ථාමය/නෛතිකමය, භාෂා භාවිතය තහවුරු කිරීම (ආ): ඉහත (ආ) කොටසේ

පෙන්වා දී ඇති අරමුණු වලට අනුග්‍රහය දැක්වෙන අයුරින් ව්‍යවස්ථාපිත/නෛතිකමය භාෂාවේ අර්ථ නිරූපණය අවධාරණය කිරීම සහ (ඇ) මෙම පනත යටතේ බලතල භාවිත කිරීම අධිකරණමය සහ පාර්ලිමේන්තු අධීක්ෂණයට භාජනය කරවීමේ තත්ත්වය වැඩිදියුණු කිරීම.

- විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය විසින් පනත ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳ අනිවාර්ය විස්තීර්ණ සමාලෝචන වාර්තාවක් හඳුන්වා දීම නිර්දේශ කරනු ලබයි. එවැනි සමාලෝචනයක් අදාළ ආංශික අධීක්ෂණ කමිටුවක් විසින් භාරගතයුතු අතර, පසුව එම වාර්තාව පාර්ලිමේන්තු විවාද සඳහා සහ ප්‍රසිද්ධියට පත්කිරීම සිදුකළ යුතු වේ. සමාලෝචනයේදී, පනත ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී මූලික අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂාකර ඇති ආකාරය සැලකිල්ලට ගත යුතු අතර සහ එම පනතට අවශ්‍ය සංශෝධන සහ වැඩිදියුණු කිරීම් සිදුකළ යුතු වේ.
- මෙම පනත යටතේ විධායක අභිමතය භාවිත කිරීම හරහා සකසනු ලබන ඕනෑම තීරණයක් කොතෙක් දුරට ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙන් සුරක්ෂිත කර ඇති මූලික අයිතිවාසිකම් වලට අනුකූල වන්නේද යන්න පිළිබඳ ප්‍රකාශයකුත් සමගම අදාළ ආංශික අධීක්ෂණය කමිටුවට ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය යෝජනා කර සිටී. පනත ප්‍රකාරව ගන්නා ලද ඕනෑම තීරණයක් සම්බන්ධයෙන් ඕනෑම අවස්ථාවක හේතු දැක්වීම සඳහා අමාත්‍යවරයා විසින් ආංශික අධීක්ෂණ කමිටුවට වාර්තා කළ යුතු කාල පරාසය, අමාත්‍යවරයාව කැඳවීම සඳහා ආංශික අධීක්ෂණ කමිටුවට ඇති බලයට අගතියක් නොවන ආකාරයට නියම කිරීමට මෙම පනතට හැකිය.

ස්වාධීන සමාලෝචන ක්‍රියාවලියක් මෙම යෝජිත ප්‍රතික්‍රමයේ පනතේ අත්කරගත කර තිබේ ද සහ ඒ කුමන ආකාරයකින් යුක්ත වේ ද?

ඔව්. ව්‍යවස්ථාදායක සභාව විසින් පත්කරනු ලබන සහ පාර්ලිමේන්තුව වෙත වාර්තා කරනු ලබන තිදෙනෙකුගෙන් යුත් ස්වාධීන සමාලෝචන මණ්ඩලයක් පිහිටුවීමට විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය යෝජනා කර සිටී. නීතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා ස්වාධීනව කටයුතු කරනු ලබන, අපරාධ යුක්තිය, නීතිය සහ සාමය හා මානව හිමිකම් පිළිබඳ විශේෂඥයන්ගෙන් සමන්විත සමාලෝචන මණ්ඩලයකින් එය සමන්විත විය හැකිය. සාමාන්‍යයෙන් සමාලෝචන කමිටුව විසින් වසරකට වරක්වත් පාර්ලිමේන්තුව වෙත වාර්තා කළ යුතු ය. (උදා- පනත දැඩි ලෙස භාවිත කර ඇති කාලය තුළ හෝ ඊට පසු) තවද ස්වාධීන සමාලෝචන කමිටුව පිළිබඳ වාර්තා විවාදයට ගැනීම සඳහා පාර්ලිමේන්තුව වෙත බලය පැවරෙන වගන්ති සකස් කළ යුතුය.

